

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ ఏకోనత్రింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనత్రింశః సర్గః ॥

విశ్వామిత్రేణ శ్రీరామం ప్రతి సిద్ధాశ్రమసంబంధిపూర్వవృత్తవర్ణనం
తాభ్యాం రాఘవాభ్యాం సహ స్వాశ్రమముపేత్య విశ్వామిత్రస్య
తత్రత్యైర్మునిభిః పూజనం

అథ తస్యాప్రమేయస్య వచనం పరిపృచ్ఛతః |

విశ్వామిత్రో మహాతేజా వ్యాఖ్యాతుముపచక్రమే || 1.29.1 ||

ఇహ రామ మహాబాహో విష్ణుర్దేవనమస్కృతః |

వర్షాణి సుబహూనీహ తథా యుగశతాని చ || 1.29.2 ||

తపశ్చరణయోగార్థమువాస సుమహాతపాః |

ఏష పూర్వాశ్రమో రామ వామనస్య మహాత్మనః || 1.29.3 ||

సిద్ధాశ్రమ ఇతి ఖ్యాతః సిద్ధో హ్యత్ర మహాతపాః |

ఏతస్మిన్నేవ కాలే తు రాజా వైరోచనిర్బలిః || 1.29.4 ||

నిర్జిత్య దైవతగణాన్ సేంద్రాన్ సహమరుద్ధణాన్ |

కారయామాస తద్రాజ్యం త్రిషు లోకేషు విశ్రుతః || 1.29.5 ||

యజ్ఞం చకార సుమహానసురేంద్రో మహాబలః |

బలేస్తు యజమానస్య దేవాః సాగ్నిపురోగమాః |

సమాగమ్య స్వయం చైవ విష్ణుమూచురిహాశ్రమే || 1.29.6 ||

బలిర్వైరోచనిర్విష్టో యజతే యజ్ఞముత్తమం |
అసమాప్తవ్రతే తస్మిన్ స్వకార్యమభిపద్యతాం || 1.29.7 ||

యే చైనమభివర్తంతే యాచితార ఇతస్తతః |
యచ్ఛ్రయత్ర యథావచ్ఛ సర్వం తేభ్యః ప్రయచ్ఛతి || 1.29.8 ||

స త్వం సురహితార్థాయ మాయాయోగముపాశ్రితః |
వామనత్వం గతో విష్ణో కురు కల్యాణముత్తమం || 1.29.9 ||

ఏతస్మిన్నంతరే రామ కశ్యపోఽగ్నిసమప్రభః |
అదిత్యా సహితో రామ దీప్యమాన ఇవౌజసా || 1.29.10 ||

దేవీసహాయో భగవాన్ దివ్యం వర్షసహస్రకం |
వ్రతం సమాప్య వరదం తుష్టావ మధుసూదనం || 1.29.11 ||

తపోమయం తపోరాశిం తపోమూర్తిం తపాత్మకం |
తపసా త్వాం సుతప్తేన పశ్యామి పురుషోత్తమం || 1.29.12 ||

శరీరే తవ పశ్యామి జగత్ సర్వమిదం ప్రభో |
త్వమనాదిరనిర్దేశ్యస్తామహం శరణం గతః || 1.29.13 ||

తమువాచ హరిః ప్రీతః కశ్యపం గతకల్మషం |
వరం వరయ భద్రం తే వరాహ్లోఽసి మతో మమ || 1.29.14 ||

తచ్ఛ్రుత్వా వచనం తస్య మారీచః కశ్యపోఽబ్రవీత్ |
అదిత్యా దేవతానాం చ మమ చైవానుయాచితం || 1.29.15 ||

వరం వరద సుప్రీతో దాతుమర్హసి సువ్రత |
పుత్రత్వం గచ్ఛ భగవన్నదిత్యా మమ చానఘ || 1.29.16 ||

భ్రాతా భవ యవీయాంస్త్యం శక్రస్యాసురసూదన |
శోకార్తానాం తు దేవానాం సాహాయ్యం కర్తుమర్హసి || 1.29.17 ||

అయం సిద్ధాశ్రమో నామ ప్రసాదాత్ తే భవిష్యతి |
సిద్ధే కర్మణి దేవేశ ఉత్తిష్ఠ భగవన్నితః || 1.29.18 ||

అథ విష్ణుర్మహాతేజా అదిత్యాం సమజాయత |
వామనం రూపమాస్థాయ వైరోచనిముపాగమత్ || 1.29.19 ||

త్రీన్ పదానథ భిక్షిత్యా ప్రతిగృహ్య చ మేదినీం |
ఆక్రమ్య లోకాన్ లోకార్థీ సర్వలోకహితే రతః || 1.29.20 ||

మహేంద్రాయ పునః ప్రాదాన్నియమ్య బలిమోజసా |
త్రైలోక్యం స మహాతేజాశ్చక్రే శక్రవశం పునః || 1.29.21 ||

తేనైవ పూర్వమాక్రాంత ఆశ్రమః శ్రమనాశనః |
మయాపి భక్త్యా తస్యైవ వామనస్యోపభుజ్యతే || 1.29.22 ||

ఏనమాశ్రమమాయాంతి రాక్షసా విష్ణుకారిణః |
అత్ర తే పురుషవ్యాఘ్ర హంతవ్యా దుష్టచారిణః || 1.29.23 ||

అద్య గచ్ఛామహే రామ సిద్ధాశ్రమమనుత్తమం |
తదాశ్రమపదం తాత తవాప్యేతద్ యథా మమ || 1.29.24 ||

ఇత్యుక్త్వా పరమప్రీతో గృహ్య రామం సలక్ష్మణం |
ప్రవిశన్నాశ్రమపదం వ్యరోచత మహామునిః |
శశీవ గతనీహారః పునర్వసుసమన్వితః || 1.29.25 ||

తం దృష్ట్వా మునయః సర్వే సిద్ధాశ్రమనివాసినః |
ఉత్పత్యోత్పత్య సహసా విశ్వామిత్రమపూజయన్ || 1.29.26 ||

యథార్థం చక్రిరే పూజాం విశ్వామిత్రాయ ధీమతే |
తథైవ రాజపుత్రాభ్యామకుర్వన్నతిథిక్రియాం || 1.29.27 ||

ముహూర్తమథ విశ్రాంతౌ రాజపుత్రావరిందమౌ |
ప్రాంజలీ మునిశార్దూలమూచతూ రఘునందనౌ || 1.29.28 ||

అద్యైవ దీక్షాం ప్రవిశ భద్రం తే మునిపుంగవ |
సిద్ధాశ్రమోఽయం సిద్ధః స్యాత్ సత్యమస్తు వచస్తవ || 1.29.29 ||

ఏవముక్తో మహాతేజా విశ్వామిత్రో మహానృషిః |
ప్రవివేశ తదా దీక్షాం నియతో నియతేంద్రియః || 1.29.30 ||

కుమారావపి తాం రాత్రిముషిత్యా సుసమాహితౌ |
ప్రభాతకాలే చోత్థాయ పూర్వాం సంధ్యాముపాస్య చ || 1.29.31 ||

ప్రశుచీ పరమం జాప్యం సమాప్య నియమేన చ |
హతాగ్నిహోత్రమాసీనం విశ్వామిత్రమవందతాం || 1.29.32 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే ఏకోనత్రింశః సర్గః ||